

2017-2019

Toetsprotocol & PTA
Havo

!mpulse Kollum@

September, 2017

Beste examenkandidaat,

In de bovenbouw werk je naar het eindexamen toe. Dit examen bestaat uit twee onderdelen: het schoolexamen (SE) waaraan je in de bovenbouw op school werkt en het Centraal Schriftelijk Eindexamen (CSE) dat je doet aan het einde van je eindexamenjaar.

Wat je voor je schoolexamen precies moet doen staat per leerjaar en per vak in het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) beschreven. In het PTA staat voor elk vak beschreven welke leerstof op welke manier wordt beoordeeld en hoe zwaar ieder onderdeel meetelt voor je eindcijfer. Tevens wordt aangegeven welke onderdelen herkanst mogen worden.

Bij het PTA hoort het examenreglement. In dit document staat beschreven welke rechten en plichten jij tijdens het schoolexamen als eindexamenkandidaat hebt.

Je coach zal het PTA en het examenreglement in de kring met je doornemen. Het is belangrijk om je PTA regelmatig in te zien want alleen op die manier kun je de werkzaamheden van dit schooljaar goed plannen en organiseren.

Bij vragen over het PTA of het examenreglement kun je altijd terecht bij je coach of je docent. Ook voor je ouder(s)/verzorger(s) is het van groot belang om kennis te nemen van het PTA en het examenreglement, dan weten zij waar je mee bezig bent en wat jouw rechten en plichten zijn.

Namens het team van Impulse Kollum: heel veel succes in de bovenbouw.

Otto Christiaan Jonker

Inhoudsopgave:

Toetsprotocol	4
Informatie Rekentoets	8
Programma van Toetsing en Afsluiting	9
- PTA Nederlands	
- PTA Engels	
- PTA Duits	
- PTA Wiskunde	
- PTA Natuurkunde	
- PTA Scheikunde	
- PTA Biologie	
- PTA Geschiedenis	
- PTA Aardrijkskunde	
- PTA Economie	
- PTA Maatschappijleer	
- PTA Management & Organisatie	
- PTA CKV	
- PTA Kunst	
- PTA Sport & Spel	

Inleiding

In dit toetsprotocol zijn de rechten en plichten van zowel leerling als docent vastgelegd met betrekking tot voorbereiding, afname en beoordeling van toetsen in leerjaar 3T, 4HV, 5HV en 6V. Afspraken over toetsen die in leerjaar 3T, 4T, 4HV, 5HV en 6V meetellen voor het examendossier zijn vastgelegd in het PTA.

Geldigheid

Dit toetsprotocol blijft geldig tot de volgende versie wordt vastgesteld. Eventuele voorgaande versies komen hierbij te vervallen.

Begrippenlijst

Toets	Een controlemoment tijdens het leerproces
Schoolexamen	Een toets welke meetelt voor het schoolexamen
Toetsvorm	Een controlemanier van het leerproces
Fraude	Het op ongeoorloofde wijze trachten het toetsresultaat te beïnvloeden
Geoorloofd verzuim	Verzuim met een geldige reden, die gecommuniceerd is met school
Ongeoorloofd verzuim	Verzuim zonder een geldige reden, of een reden die niet gecommuniceerd is met school
Wegingsfactor	De mate waarin een toetsresultaat meeweegt in het gemiddelde cijfer voor een vak of leergebied
Leerlijn (curriculum)	Het geheel van leerstof en vaardigheden voor een vak/ leergebied
PTA	Programma van Toetsing en Afsluiting; een overzicht van toetsen die horen bij het Schoolexamen (SE)
Periode	Het schooljaar is verdeeld in 4 periodes. Iedere periode kent een evenredig aantal lesweken.
Beoordeling	Toetsen in de onderbouw worden beoordeeld met een cijfer afgerond op één decimaal achter de komma.

Functie van een toets

Een toets is een controlemoment tijdens het leerproces waarin wordt vastgesteld:

- de mate waarin de leerling een bepaalde vaardigheid bezit.
- of de leerling zich in een bepaalde vaardigheid heeft ontwikkeld.
- de mate waarin de leerling bepaalde kennis bezit.
- of mate waarin de leerling zijn/haar kennis heeft vergroot.
- of er sprake is van risico op achterstanden.

Bovendien is een toets een middel voor de docent de eigen manier van lesgeven te evalueren of een instrument om feedback te geven aan leerlingen, zodat ze kunnen leren van hun fouten.

PTA

Alle toetsen (schoolexamens) die deel uitmaken van het schoolexamen worden opgenomen in het PTA.

Toetsweken

Gedurende het schooljaar zijn er 4 (voor examenklassen geldt dat er in het examenjaar 3 toetsweken zijn) toetsweken opgenomen in het jaarrooster. In deze toetsweken worden schoolexamens afgenomen zoals vermeld in het PTA. De duur van de toetsen is twee lesuren.

Een overzicht van toetsvormen

De kennis en vaardigheden van een leerling kunnen o.a. op de volgende wijze worden getoetst:

- A. Mondeling:
 - 1. Leesbeurt/spreekbeurt
 - 2. Individuele overhoring
 - 3. Presentatie
 - 4. Actualiteitenkring
 - 5. Discussie
- B. Schriftelijk:
 - 1. (Deel)toets
- C. Praktisch
 - 1. Verslag/Portfolio
 - 2. Werkstuk
 - 3. Leesdossier
 - 4. Practicum
 - 5. Veldwerk
 - 6. Opdracht
 - 7. Luistertoets

Wegingsfactoren

Aan elk schoolexamen wordt door de docent een wegingsfactor 0, 1, 2, 3, 4 of 5 meegegeven. De wegingsfactoren worden opgenomen in het PTA.

Afname van toetsen

Per periode wordt via het PTA duidelijk welke schoolexamens worden afgenomen. Wanneer een docent ziek is tijdens een toetsmoment waarop een toets uit de categorie A of C wordt getoetst, wordt er met de betrokkenen een andere afspraak gemaakt. Het initiatief hiervoor ligt bij de docent.

Correctie en registratie

Binnen 10 schooldagen na de toets ontvangt de leerling het behaalde cijfer en is het cijfer in het cijferprogramma (SOMToday) opgeslagen. SOMToday is voor leerlingen, ouder(s)/verzorger(s) te allen tijde te raadplegen via SOMToday.

Herkansen en inhalen

Leerlingen hebben per schooljaar recht op twee herkansingen. Voor voorexamenklassen geldt dat er na periode 2 één toetsweektoets uit periode 1 óf 2 mag worden herkanst. Na periode 4 geldt dat de leerlingen 1 toetsweektoets uit periode 3 óf 4 mogen herkansen. Voor examenklassen geldt dat er na periode 2 één toetsweektoets uit periode 1 óf 2 mag worden herkanst. Na periode 3 geldt dat de leerlingen 1 toetsweektoets uit periode 3 mogen herkansen.

Alle schriftelijke toetsen die tijdens de toetsweken worden afgenomen en volgens het PTA in aanmerking komen voor een herkansing, zijn herkansbaar.

Als een leerling tijdens een toetsweek een toets mist dan moet hij/zij deze toets op een daarvoor aangewezen moment inhalen. De leerling verspeelt hierdoor niet zijn recht op herkansing. De gemiste toets kan echter niet worden herkanst. Dus als toetsen worden gemist dan wordt de keuze voor herkansingen beperkter.

Voor zowel herkansen als inhalen van toetsweektoetsen geldt dat de leerling zich volgens de door de administratie verstrekte inschrijvingsprocedure opgeeft.

Gaat het om een toets die buiten de toetsweek om is afgenomen, dan regelt de leerling met de docent een moment om de toets in te halen. Het resultaat moet voor het einde van volgende periode in SOMToday staan.

Fraude

In geval van fraude bij een schoolexamen wordt gehandeld naar het examenreglement.

Praktische opdrachten

Voor een in te leveren praktische opdracht wordt door de docent een datum naar de leerling gecommuniceerd. Eerder inleveren mag altijd. Bij geoorloofde afwezigheid van een leerling op de inlever dag, levert de leerling op de eerstvolgende dag van aanwezigheid het werk alsnog in.

Het te laat inleveren zonder geldige reden levert een minder hoge waardering (cijfer) op: per schooldag gaat er een punt af.

Examenreglement

In het examenreglement wordt de gang van zaken rond het (school)examen geregeld. Het examenreglement wordt jaarlijks vastgesteld door de schoolleiding, hiertoe gemachtigd door het bevoegd gezag met instemming van de MR.

Aantal toetsen

Om een duidelijk beeld van de vorderingen van een leerling te kunnen geven, baseert de docent zich op voldoende cijfers. Hierbij wordt een balans gevonden tussen het bieden van voldoende kansen enerzijds en het waken voor overbelasting anderzijds.

Daarnaast wordt de volgende afspraak^{*/**} gehanteerd over het aantal toetsen per week:

Leerjaar	Max. per dag	Max. per week
3T, 4T, 4HV, 5HV, 6V	- 2 toetsen	- 5 toetsen

* Inhaaltoetsen worden hierin niet meegerekend.

** Deze afspraak geldt niet voor toetsen die in een toetsweek worden afgenomen

Informatie Rekentoets

Alle leerlingen in het voortgezet onderwijs maken de rekentoets als onderdeel van het eindexamen. Voor leerlingen op het vmbo en havo telt het resultaat van de rekentoets nog niet mee voor het behalen van een diploma. Wel wordt het resultaat vermeld op de cijferlijst bij het diploma.

Er zijn per schooljaar drie periodes waarin leerlingen de rekentoets kunnen maken. Leerlingen hebben in totaal vier kansen om de rekentoets te halen, verspreid over de laatste twee jaar van hun opleiding.

Bron: www.rijksoverheid.nl

HAVO 4

vak

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 4							
Periode 1							
Periode 2							
Periode 3							
Periode 4							

Toelichting:

Inhoud

Omschrijving toetsinhoud

SCE/SE

Benoem of het onderdeel alleen SE, alleen CSE of SE en CSE-onderwerp is

Exameneenheid

Benoem de eindterm

Verwerkingsvorm

PO = Praktische Opdracht ST=Schriftelijke Toets, MO=Mondeling, PF=Portfolio

Herkansing

Ja of Nee

Weging

Weergeven in hele getallen 0,1, 2,3 ,4, 5

HAVO 4

Nederlands

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 4							
Periode 1	Leesvaardigheid	CSE	A/D	ST	J	3	C
	Schrijfvaardigheid	SE	C	PO	N	2	C
	Mondelinge taalvaardigheid/Argumenteren	CSE/SE	B/D	MO	N	2	C
Periode 2	Leesvaardigheid	CSE	A/D	ST	J	3	C
	Schrijfvaardigheid	SE	C	PO	N	2	C
Periode 3	Schrijfvaardigheid	SE	C	ST	N	2	C
Periode 4	Leesvaardigheid	CSE	A/D	ST	J	3	C

HAVO 4

Engels

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 4							
Periode 1	Leesvaardigheid	SE	D	ST	J	2	C
	Grammatica en Idioom	SE	A	ST	N	1	C
	Global - Londenreis	SE		PO	N	2	C
Periode 2	Schrijfvaardigheid	SE	D	ST	J	2	C
	Grammatica en Idioom	SE	A	ST	N	1	C
	Literatuur mondeling	SE	E	MO	N	2	C
	Literatuur schriftelijk			ST	N	3	C
Periode 3	Leesvaardigheid	SE	A	ST	J	2	C
	Grammatica en Idioom	SE	D	ST	N	1	C
	Luistervaardigheid		C	ST	N	2	C
Periode 4	Spreekvaardigheid	SE	B	MO	N	2	C
	Grammatica en Idioom	SE	C	ST	J	2	C
	Literatuur boekverslag	SE	E	PO	N	1	C
	Handelingsdeel*	SE	A/B/C/D	PF	N	1	C

* Handelingsdeel bevat extra opdrachten die per periode gemaakt en becijferd worden. Deze cijfers leveren samen een deelcijfer op, dat in de laatste periode meeweegt.

HAVO 4 Duits

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 4							
Periode 1	-Grammatica/ Schrijfvaardigheid	SE	K2/K3/V4	ST	N	2	C
	-Idioom/ Leesvaardigheid	SE	K2/K3/K4	ST	J	2	C
Periode 2	-Idioom/ Luistervaardigheid	SE	K4/K5	ST	N	2	C
	-Idioom/ Leesvaardigheid	SE	K2/K3/K4	ST	J	2	C
Periode 3	- Grammatica/ Schrijfvaardigheid	SE	K2/K3/V4	ST	J	2	C
	- Idioom/ Luistervaardigheid	SE	K4/K5	ST	N	2	C
Periode 4	-Spreekvaardigheid	SE	K1/K2/V4/V5	MO	N	2	C
	-Idioom/ Leesvaardigheid	SE	K2/K3/K4	ST	J	2	C
	-Literaturoffissier**	SE	K1/K4/V4/V1	PO	N	1	C
	-Dossier*	SE	K4/K5/V1/V2	PO	N	3	C

De te oefenen vaardigheden zijn: lezen, luisteren, spreken en schrijven.

* Dossier bevat extra opdrachten die per periode gemaakt en becijferd worden. Deze cijfers leveren samen een deelcijfer op, dat in de laatste periode meeweegt.

** Literaturoffissier bevat de verwerking van de gelezen literatuur.

HAVO 4

Wiskunde A

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 4							
Periode 1	Rekenregels en verhoudingen Combinatoriek *Presentatie	CSE/SE	A1, B1, B2, B3	ST MO	J N	2 1	C C
Periode 2	Verwerken data, Tabellen en grafieken	CSE/SE	E5, E2, B1, C1, C2	ST	J	2	C
Periode 3	Lineaire verbanden, veranderingen	CSE/SE	A1, A3, C3, C4, D	ST	J	2	C
Periode 4	Statistiek Praktische opdracht over nader te bepalen onderwerp	CSE/SE	W1, E2, E3, E4, E5 A2	ST PO	J N	2 1	C C

HAVO 4 Wiskunde B

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 4							
Periode 1	Vergelijkingen, grafieken en veranderingen *Presentatie	CSE/SE	A1, A3, B1, B3, D1, D2	ST MO	J N	2 1	C C
Periode 2	Hoeken en afstanden, formules	CSE/SE	A1, A3, C1, B1, B2	ST	J	2	C
Periode 3	Machten, exponenten, logaritmes en de afgeleide	CSE/SE	B1, D2, D3, D4	ST	J	2	C
Periode 4	Afgeleide, Lijnen en cirkels Praktische opdracht over nader te bepalen onderwerp	CSE/SE	C2, B1, A2	ST PO	J N	2 1	C C

HAVO 4 Natuurkunde

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing*	Weging	Beoordeling
Leerjaar 4							
Periode 1	H1 "Beweging in beeld"	CSE	C1.1, C1.2	ST	J	2	C
Periode 2	H2 "Elektriciteit"	CSE	G1.1 t/m 1.3	ST	J	2	C
	H3 "Kracht en beweging"	CSE	C1.3 t/m 1.5 + 2.1	ST	J	2	C
Periode 3	H4 "Trillingen en cirkelbewegingen"	CSE	B1.1, B1.2, B1.5	ST	J	2	C
	H5 "Straling"		E1.2, C1.2+ 1.3 B2.1 t/m 2.3	ST	J	2	C
Periode 4	SE "Keuze opdracht"	SE	B3/G2	PO	N	1	C
	H6 "Energie en beweging"	CSE	C2.1 + 2.2 G1.2 + 1.5	ST	J	2	C

*In periode 2 en 3 worden de betreffende hoofdstukken getoetst tijdens de toetsweek. Bij een eventuele herkansing worden beide hoofdstukken opnieuw getoetst

HAVO 4

Scheikunde

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 4							
Periode 1	H1: Scheiden en reageren H2: Bouwstenen van stoffen	SE	A1, A3, A4, A5, A7, A8, A9, A10, A11, A12, A15, B1, B2, C2, C3, C6,	ST	J	2	C
	Keuzeopdracht H1/H2	SE	A2, D1, D2	PO	N	1	C
Periode 2	H3: Stoffen en reacties H4: Moleculaire stoffen	SE	A1, A3, A4, A5, A7, A8, A9, A11, A12, A13, A15, B1, B2, B3, B4, B5, C1, C2, C3, C7, E1, G2	ST	J	2	C
Periode 3	H5: Zouten en zoutoplossingen H6: Reacties van zouten	SE	A1, A2, A3, A4, A5, A8, A9, A11, A12, A14, A15, B1, B3, B4, C1, C2, C3, A5, A6, D1, D2	ST	J	2	C
Periode 4	H7: Koolstofverbindingen	SE	A1, A2, A3, A5, A9, A11, A14, B1, C1, C7, F1, G1	ST	J	2	C
	Praktische opdracht – eigen onderzoek	SE		PO	N	1	C

HAVO 4

Biologie

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 4							
Periode 1	Inleiding biologie, cellen en planten (H28, H44)	CSE/SE	B2, B3.2, C1, C2, E2	ST	J*	1	C
Periode 2	Zenuwstelsel, spieren en gedrag (H31, H32, H34)	CSE/SE	B4, B6, B7, D2	ST	J*	2	C
Periode 3	Voortplanting Erfelijkheid en DNA (H30, H33)	CSE /SE	B1, C1, C2, D1, D3, E1, E2, E3, E4	ST	J*	2	C
Periode 4	Ecologie, mens en milieu (H41, H42)	CSE/SE	B8, C3, D4, F2, F3	ST	J*	2	C
SE4.1	Combinatiecijfer PO's • P1 (cellen en processen) • P2 (onderzoek) • P3 (DNA) • Presentatie science		Alle domeinen	PO	N	3 W1 W1 W1 W1	C
SE4.2	Portfolio: opdrachten en diagnostische toetsen		A	PF	N	0	O/V/G

* herkansing onder voorwaarden: portfolio afgetekend met minimaal v en nabespreking toets in eigen tijd

HAVO 4

Geschiedenis

Periode	Inhoud	CSE/SE	Examineenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 4							
Periode 1	Prehistorie en Oudheid	CSE/SE	A	ST	N	2	C
	Prehistorie, Oudheid en Middeleeuwen	CSE/SE	A	ST	J	3	C
Periode 2	Tijdscharnier 1500	CSE/SE	A	ST	N	2	C
	Vroegmoderne tijd	CSE/SE	A	ST	J	3	C
	Praktische opdracht 1	SE	C	PO	N	2	C
Periode 3	Tijdscharnier 1800	CSE/SE	A	ST	N	2	C
	Moderne tijd 1	CSE/SE	A	ST	J	3	C
Periode 4	Moderne tijd 2 en Vrijheid en democratie	CSE/SE	A D	ST	J	3	C

Havo 4

Aardrijkskunde

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 4							
Periode 1	Atlasvaardigheden	CSE	A1	ST	N	1	C
	Grensgebied Mexico en VS	SE	B1	ST	J	2	C
Periode 2	Globalisering: Groot-Brittannië en India	CSE	B3	ST	J	2	C
Periode 3	Globalisering: een veranderende wereld	CSE	B2	ST	J	2	C
Periode 4	Opbouw en afbraak van reliëf	CSE	C1,C2,C3	ST	J	2	C
	Praktische opdracht	SE/CSE	A1,A2	PO	N	1	C

HAVO 4

Economie

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 4							
Periode 1	H1 Kiezen & ruilen en H2 Geld	SE	B + C	ST	N	1	C
	H3 Hoe werken markten en H4 de consument	CSE/SE	D	ST	J	2	C
Periode 2	H5 de producent, H6 perfect werkende markten en H7 Niet-perfect werkende markten	CSE/SE	D	ST	J	2	C
Periode 3	H8 sparen & lenen en H9 Op lange termijn	CSE/SE	E	PO	N	1	C
	H8 sparen & lenen en H9 Op lange termijn	CSE/SE	E	ST	J	1	C
Periode 4	H10 Samenwerken, H11 speltheorie en H12 Onderhandelingen	CSE/SE	F	ST	J	2	C

Havo 4 Maatschappijleer

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 4							
Periode 1	Parlementaire democratie *Toets hoofdstuk 1	SE	B	ST	J	2	C
Periode 2	Parlementaire democratie *Praktische opdracht	SE	A/B	PO	N	1	C
Periode 3	Verzorgingsstaat *Toets hoofdstuk 3 *Praktische opdracht	SE	D	ST	J	2	C
				PO	N	1	C
Periode 4	Pluriforme samenleving *Toets hoofdstuk 4 *Praktische opdracht	SE	E	ST	J	2	C
				PO	N	1	C

Havo 4 Management & Organisatie

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 4							
Periode 1	H3: Balans en winst- en verliesrekening	CSE/SE	A	ST	N	1	C
	H4+H5: Organisaties en besluitvorming, leiderschap	SE	B	ST	J	1	C
Periode 2	H6 t/m H8: Communicatie en Personeelsbeleid	SE	B	ST	N	1	C
	H11 t/m H13: Eigen vermogen en vreemd vermogen	CSE/SE	C	ST	J	1	C
Periode 3	H9+H10: Interest en rechtsvormen	CSE/SE	C	ST	N	1	C
	H15 t/m H19 Marketing	SE	D	ST	J	1	C
Periode 4	H20+H21: Voorraadwaardering en Kosten duurzame productiemiddelen	CSE/SE	E	ST	N	1	C
	H22+H23+H29+H30: BW-opslagmethode, NW-opslagmethode i.c.m. spreadsheets	CSE/SE	E	ST	J	1	C

- Bij de toetsen is het gebruik van een grafische rekenmachine en een woordenboek niet toegestaan!
- De stof voor het Centraal Examen bestaat uit de domeinen: C, E en G in combinatie met A (vaardigheden).
- De eindtoetsen van havo 4 vormen 40 % van het schoolexamencijfer. De eindtoetsen van havo 5 vormen 60% van het schoolexamencijfer.

HAVO 4 CKV

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 4							
Periode 1	Verkennen	SE	Domein A	PO	N	1	C
	Activiteit		Domein B	PO	N	1	C
Periode 2	Kleine onderzoeksopdracht 1	SE	Domein C	PO	N	1	C
	Activiteit	SE	Domein B	PO	N	1	C
	Kleine onderzoeksopdracht 2	SE	Domein C	PO	N	1	C
Periode 3	Activiteit	SE	Domein B	PO	N	1	C
	Onderzoeksplan	SE	Domein C	PO	N	1	C
Periode 4	Grote onderzoeksopdracht	SE	Domein C	PO	N	2	C
	Reflectie	SE	Domein D	PO	N	2	C

HAVO 4 Kunst Algemeen

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 4							
Periode 1	Cultuur van het Moderne 1	SE	A/B/C	ST	N	1	c
Periode 2	Cultuur van het Moderne 2	SE	A/B/C	ST	N	1	C
Periode 3	Massacultuur 1 + schrijfpdracht	SE	A/B/C	ST	N	1	C
Periode 4	Massacultuur 2	SE	A/B/C	ST	N	1	C

HAVO 4 Kunst Beeldend

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 4							
Periode 1	Beeldend Product 1	SE	A/B	PO	N	1	C
Periode 2	Arts eXpression	SE	A/B	PO	N	1	C
Periode 3	Beeldend Product 3	SE	A/B	PO	N	1	C
Periode 4	Beeldend Product 4	SE	A/B	PO	N	1	C
	Oriëntatie op Studie en Beroep	SE		PO	N	0	O/V/G

HAVO 4 Sport & Spel

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 4							
Periode 1	Conditievormen	SE	A,B,C,D	PO	J*	1	C
Periode 2	Turnen	SE	A,B,C,D	PO	J*	1	C
Periode 3	Spel	SE	A,B,C,D	PO	J*	1	C
Periode 4	Atletiek	SE	A,B,C,D	PO	J*	1	C

* Een cijfer mag alleen herkanst worden als dat cijfer een onvoldoende is.

** Alle cijfers moeten voor afloop van periode 4 behaald zijn.

*** Als een leerling fysiek niet in staat is om een of meerdere onderdelen te laten toetsen dan moet daarvoor een officiële medische verklaring voor afgegeven worden. In deze verklaring wordt de reden vermeld waarom dat onderdeel niet getoetst kan worden. In plaats daarvan krijgt de leerling een vervangende opdracht.

HAVO 5

Nederlands

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 5							
Periode 1	Leesvaardigheid	CSE	A/D	ST	J	3	
	Schrijfvaardigheid	SE	C	ST	N	2	
Periode 2	Leesvaardigheid	CSE	A/D	ST	J	3	
	Literatuur	SE	E	MO	N	3	
Periode 3	Leesvaardigheid	CSE	A	ST	J	3	

HAVO 5

Engels

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 5							
Periode 1	Leesvaardigheid	SE	D	ST	J	2	C
	Voortgangstoets - Grammatica en Idioom	SE	A	ST	N	1	C
Periode 2	Schrijfvaardigheid	SE	B	ST	J	2	C
	Grammatica en Idioom	SE	A	ST	N	1	C
	Literatuurgeschiedenis	SE	E	ST	N	2	C
	Luistervaardigheid*	SE	B	ST	N	2	C
Periode 3	Spreekvaardigheid	SE	A	MO	N	2	C
	Literatuur boekverslag	SE	D	MO	N	1	C
	Leesvaardigheid	SE	C	ST	J	2	C

*De datum van de kijk- en luistertoets is afhankelijk van de data die CITO opgeeft.

HAVO 5

Duits

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 5							
Periode 1	-Grammatica/ Schrijfvaardigheid	SE	K2/K3/V4	ST	N	2	C
	-Idioom/ Leesvaardigheid	SE	K2/K3/K4	ST	J	2	C
Periode 2	-Idioom/ Luistervaardigheid	SE	K4/K5	ST	N	2	C
	-Idioom/ Leesvaardigheid	SE	K2/K3/K4	ST	J	2	C
Periode 3	-Spreekvaardigheid	SE	K1/K2/V4/V5	MO	N	2	C
	-Idioom/ Leesvaardigheid	SE	K2/K3/K4	ST	J	2	C
	-Literatuur dossier**	SE	K1/K4/V4/V1	PO	N	1	C
	-Dossier*	SE	K4/K5/V1/V2	PO	N	3	C

De te oefenen vaardigheden zijn: lezen, luisteren, spreken en schrijven.

* Dossier bevat extra opdrachten die per periode gemaakt en becijferd worden. Deze cijfers leveren samen een deelcijfer op, dat in de laatste periode meeweegt. Uiterste inleverdata zijn per periode vastgelegd.

** Literatuur dossier bevat de verwerking van de gelezen literatuur.

HAVO 5

Wiskunde A

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 5							
Periode 1	Exponentiële verbanden, rekenen met machten	CSE/SE	A, B	ST	J	3	C
Periode 2	Statistiek presentatie	CSE/SE	E	ST	J	3	C
				MO	N	1	C
Periode 3	Formules en variabelen	CSE/SE	A, B, C	ST	J	3	C

HAVO 5 Wiskunde B

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 5							
Periode 1	Goniometrie, exponentiële verbanden	CSE/SE	E1, E2, E4	ST	J	3	C
Periode 2	Meetkundige berekeningen overzichtstoets	CSE/SE	H1	ST	J	3	C
				ST	N	1	C
Periode 3	verbanden en functies	CSE/SE	A5, E1, H	ST	J	3	C

HAVO 5 Natuurkunde

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing*	Weging	Beoordeling
Leerjaar 5							
Periode 1	Voorkennis toets + H7 "Stoffen en materialen"	CSE	Alle + D1.1 t/m 1.6 + G1.1	ST	J	2	C
	SE "Keuze opdracht"	SE	B3/G2/D2/E2/F	PO	N	1	C
Periode 2	H8 "Krachten in evenwicht"	CSE	C1.3, 1.4, 1.6	ST	J	2	C
	H9 "Golven"	CSE	B1.1, 1.2, 1.5	ST	J	2	C
Periode 3	H10 "Medische beeldvorming"	CSE	B2.1, 2.3, 2.4	ST	J	2	C
	H11 "Zonnestelsel en heelal"	CSE	E1	ST	J	2	C
	H12 Examentraining en Examen	CSE	H + examen-voorbereiding	ST	J	2	C

*In periode 2 en 3 worden de betreffende hoofdstukken getoetst tijdens de toetsweek. Bij een eventuele herkansing worden alle hoofdstukken opnieuw getoetst

HAVO 5

Scheikunde

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 5							
Periode 1	H8: Zuren en basen H10: Polymeren	SE	A1, A2, A3, A8, A9, A10, A11, A12, A14, A15, B1, B4, B5, C1, C2, C8, D2, D3, E1, E2, F5, G1	ST	J	4	C
Periode 2	H9: Energie H11: Duurzaam produceren	SE	A1, A2, A3, A7, A8, A9, A10, A11, A14, A15, C1, C3, E2, E3, F3, G2	ST	J	4	C
Periode 3	Eigen onderzoek Oefenexamen	SE	A4, A8, A11, A14, A15, C1, C2, C3, C5, C7, E1, E2, E3, F1, F2, F5, G2, G3, G4, G5	PO	N	2	C
		SE		ST	J	4	C

HAVO 5

Biologie

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 5							
Periode 1	Biodiversiteit (en erfelijkheid) (H30, H43) (Cellen) stofwisseling (ecologie) (H28, H35, H41)	CSE/SE CSE	F2, F3 B2, B3, B8, D4, C3	ST	N	2	C
				ST	J*	3	C
Periode 2	Bloed, afweer, ademhaling (H29, H39, H40)	CSE	B3, B5	ST	J*	3	C
Periode 3	Voeding en uitscheiding (H 36, H37)	CSE	B3	ST	N	1	C
	Homeostase (H31, H 35 t/m 40)	CSE	B2, B3, B4, B5, B7	ST	J*	4	C
SE 5.1	Combinatiecijfer practica en onderzoeken • Ecologie • Bloed en afweer • Snijpracticum • Science (vakoverstijgend)	CSE	A en alle domeinen	PO	N	3	C
						<i>W1</i> <i>w1</i> <i>w1</i> <i>w1</i>	
SE 5.2	Portfolio: vaardighedenchecklist	CSE	A	PO	N	0	O/V/G

* herkansing onder voorwaarden: portfolio afgetekend met minimaal v en nabespreking toets in eigen tijd

HAVO 5

Geschiedenis

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 5							
Periode 1	De Republiek in de zestiende en zeventiende eeuw	CSE/SE	A en B	ST	J	4	C
	Praktische opdracht 2	SE	C	PO	N	2	C
Periode 2	Duitsland 1871-1945	CSE/SE	A en B	ST	J	4	C
Periode 3	Koude Oorlog 1945-1991	CSE/SE	A en B	ST	J	4	C

Havo 5

Aardrijkskunde

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 5							
Periode 1	Klimaat en landschap	SE+CSE	C1,C2, C3	ST	J	2	C
Periode 2	Wonen in Nederland	CSE	E1,E2	ST	J	2	C
	Geografisch onderzoek	SE	A2	PO	N	1	C
Periode 3	Brazilië	CSE	D1,D2	ST	J	2	C

HAVO 5

Economie

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 5							
Periode 1	Welvaart & Groei: H17 t/m H20 Samenwerken & Onderhandelen: H10 t/m H12	CSE/SE	H,F	ST	J	5	C
Periode 2	Conjunctuur: H21 t/m H23 Ruilen over de tijd: H8+H9	CSE/SE	H,B,C,E	ST	J	4	C
Periode 3	Markten: H3 t/m H7 Risico & Informatie: H13 t/m H16	CSE/SE	D,G	ST	J	3	C

- Bij de toetsen is het gebruik van een grafische rekenmachine en een woordenboek niet toegestaan!
- De stof voor het Centraal Examen bestaat uit de domeinen: D, E, F, G, H, I in combinatie met A (vaardigheden).
- De eindtoetsen van havo 4 vormen 40 % van het schoolexamencijfer. De eindtoetsen van havo 5 vormen 60% van het schoolexamencijfer.

Havo 5

Maatschappijleer

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 5							
Periode 1	Rechtsstaat *Toets hoofdstuk 2	SE	C	ST	J	2	C
Periode 2	Rechtsstaat *Praktische opdracht	SE	A/C	PO	N	2	C

HAVO 5**Management & Organisatie**

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 5							
Periode 1	H20 t/m H27: Financieel Beleid	CSE/SE	C	ST	J	5	C
Periode 2	H33 t/m H38: Externe Financiële verslaggeving	CSE/SE	G	ST	J	5	C
Periode 3	H9 t/m H14: Financiering	CSE/SE	C	ST	J	5	C

- Bij de toetsen is het gebruik van een grafische rekenmachine en een woordenboek niet toegestaan!
- De stof voor het Centraal Examen bestaat uit de domeinen: C, E en G in combinatie met A (vaardigheden).
- De eindtoetsen van havo 4 vormen 40 % van het schoolexamencijfer. De eindtoetsen van havo 5 vormen 60% van het schoolexamencijfer.

HAVO 5 Kunst Algemeen

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 5							
Periode 1	Massacultuur	SE	A/B/C	ST	J	1	C
Periode 2	Cultuur van het Moderne	SE	A/B/C	ST	J	1	C
Periode 3	Cultuur van romantiek en realisme + schrijfofdracht	SE	A/B/C	ST	J	1	C

HAVO 5 Kunst Beeldend

Periode	Inhoud	CSE/SE	Exameneenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 5							
Periode 1	Beeldend Product 1	SE	A/B	PO	N	1	C
Periode 2	Beeldend Product 2	SE	A/B	PO	N	1	C
Periode 3	Expositie	SE	A/B	PO	N	1	C

HAVO 5 Sport & Spel

Periode	Inhoud	CSE/SE	Examenleenheid	Verwerkingsvorm	Herkansing	Weging	Beoordeling
Leerjaar 5							
Periode 1	Conditievormen	SE	A,B,C,D	PO	J*	1	C
	Turnen	SE	A,B,C,D	PO	J*	1	C
Periode 2	Spel	SE	A,B,C,D	PO	J*	1	C
	Atletiek	SE	A,B,C,D	PO	J*	1	C
Periode 3	Lesgeven	SE	A,B,C,D,E	PO	J*	2	C

* Een cijfer mag alleen herkanst worden als dat cijfer een onvoldoende is.

** Alle cijfers moeten voor afloop van periode 3 behaald zijn.

*** Als een leerling fysiek niet in staat is om een of meerdere onderdelen te laten toetsen dan moet daarvoor een officiële medische verklaring voor afgegeven worden. In deze verklaring wordt de reden vermeld waarom dat onderdeel niet getoetst kan worden. In plaats daarvan krijgt de leerling een vervangende opdracht.

**** De uiteindelijke eindbeoordeling is een O/V/G.